

KIADÓ HIVATAL:
zikes Antalkönyvnyom
dája, hova az előfizetés
pénzek, hirdetések és
minden a kiadóhivatal
érdeklő közlemények
küldendők.

„Nyilttér”-ben egy
sor közlési díja 10 kr.
Hirdetések jutányos
áron vétetnek fel.

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR
Egész évre 5 frt. —
Félévre . 2 frt 50 kr
Negyedévre 1 frt 25 kr

SZERKESZTŐSÉG.
Beliczey-ut, 15. szám
hova a lap szellemi ré
szét illető közlemények
küldendők.

Kéziratoknem
adatnak vis sz

Tíz év.

Jelen számmal lapunk befejezte pályafutásának tizedik évét, a hirtlap irodalom terén elég idő arra, hogy a lap életrealóságát bebizonyítsa.

Talán némi önérzettel is tekinthetünk vissza a tíz éves multra, s ha irányunk és működésünk fel is ment az új program adása alól, még sem mulaszthatjuk el, hogy a bekövetkező 11-ik év alkalmából azt fel ne ujjtsuk. Teszszük ezt annál is inkább, mert programmunk marad a régi t. i. a modern haladás megvalósítása minden irányban.

Az uralgó szokás és gyakorlattól eltérőleg nem igérünk nagy hangzású üres szavakkal mindent olvasó közönségünknek, nehogy később csalódva ábránduljanak ki, de azt határozottan igérjük, hogy úgy mint eddig, ezután is önzetienül és legjobb igyekezettel fogjuk szolgálni városunk és vidékének ügyeit.

Kijelentjük, a mit olvasóink úgy is tudnak, hogy lapunk miként eddig nem volt, úgy ezután sem lesz pártlap, mely bizonyos pártérdeket szolgálja, hanem párt és személyes érdekektől függetlenül tárgyalja mindenkor közügyeinket.

Elvünk az eseményeket tárgyilagosan adni elő minden féle párt — vagy előítélettel mentten; —kis társadalmunk kinövésait kérelhetlenül, de jóakarattal ostromozni s segíteni ezen kinövés kiirtásában, s végre a haladás minden eszközeit megragadni arra, hogy az életre való eszmék és intézmények népünkkel is kedvező talajra találjanak.

És ezen elhatározásunkhoz erőt ad nekünk a tíz éven keresztül folytatott becsületes munka, mely közönségünket lapunk köré sorakoztatta és a közönség eme érzelme teszi

lehetővé, hogy sok jóakarattal továbbra is szolgáljuk a közügyeket.

Ezen közös érdek szolgálatában kérjük a további szellemi és anyagi támogatást.

Szarvas, 1893. december 31.

A szerk.

Felhívás előfizetésre.

Tisztelettel kérjük mindazokat, kiknek előfizetése december hó végével lejár, hogy előfizetéseiket mielőbb megújítani sziveskedjenek nehogy a lap szétküldésében akadályok merüljenek fel. Az előfizetések legcélszerűbben posta utalvány útján eszközölhetők.

Előfizetési feltételek:

Helybenhához hordva, vagy vidékre postán küldve

Egész évre 5 frt — kr

Félévre 2 frt 50 kr.

Negyed évre 1 frt 25 kr.

Szarvas, 1893. decz. 31

A „Szarvasi Lapok” kiadóhivatala.

Boldog új évet!

Költőnös üdvkivánatok habverése remény s félelem között rengő lelkeinket ezen éven te megújuló kifejezéssel üdvözli ma mindenfelől.

A sokszoros jó kívánatokat sokszorososan veri vissza lelkünk, mint játszi hangot a visszhang.

Jó kívánatok illatárja tölti meg ma a légkört, melyet magunkba szívunk s mely körül ölel.

És mégis e lekötelező sok jó kívánat, mely annyiak szeretetéről tanuskodik, ha rétegeként lerakódnék, éveken át képződve is csak gyenge porréteg lenne arra, hogy abban a boldogság virága gyökeret verjen.

Csoda növény a boldogság, melynek fogamzása, növése, virágzása ezer tényezőtől függ.

Hogy a boldogságot föllelhessük, arra nézve első feltétel az, hogy a boldogságot lényegében megismerjük.

Tapasztalat, gondolkodásmód, életnézet szerint csaknem minden ember másként alkotja meg a boldogság fogalmát. Ez is egyik oka annak, hogy Solonnal szólva — halála előtt ember boldog alig lehet. Pediga szeretet Istene az embert boldogságra teremté. A költő bizva tekint a bizonytalan jövőben mikor reményét így szállaltatja meg: *mi g a z e m b e r b o l d o g n e m v o l t, a d d i g m e g s e m h a l h a t!* Szerinte a boldogság oly csepp, melytől a keserűség tengere megédesül.

De hol és miben keresse tehát az ember a boldogság játszi csalfa tündérét?

Rózsa újjainak nyomait mutatja a jólét, kacajától visszhangzik a kedvező társas összeköttetés s mosolya fölragyog előttünk az élvezetekben gazdag élet hervadatlan ifjúságában és gondtalanságában. Vagy tán ezek ellenében önerőnk értékének tudata, közhasznú munkásságunk sikere, jellemünk erkölcsi becsének fölismerése s kifejtése beléletünk összhangzatos tökélye képezi a valódi boldogság forrását? Kiad mindezekre kielégítő feleletet?

Az ember ellentétes dualistikus természeténél fogva a külsőnek és belsőnek egymást kiegészítő kölcsönhatásában véli s reméli a boldogságot rejteni. És még mind ebben tévednénk, ha csak magunkban, egyéniségünkben keresnők a boldogságot. Alapja és föltétele a boldogságnak az együtt élők kölcsönhatásában s egymást támogató közös s egy célra törő együttes munkásságában keresendő.

Avagy lehet-e boldog az, ki csak magának él? Lehet-e boldog az, ki önzésében még

TÁRCA.

— A „Szarvasi Lapok” eredeti tárczája. —

Ujévtima.

Kiben hitünk, bizalmunk és reményünk

Élet s halálban nem szűn meg soha;

Ki hogyha buzgó indulattal kérünk,

Nem vagy s nem leszel hozzánk mostoha;

A megnyílt újév első reggelével

Te hozzád száll e buzgó nép hitével,

S mindenek fölött tégedet keres.

Jöjj, edes atyánk, légy velünk s szeress!

Hatalmas Isten! rólad a beszédet

Mivel kezdjük s mivel végezzük el?

Ég oszlopin nyugvó királyi széked,

Erőtlenek, miként is érzük el?

A véges elme hozzád felrepülne,

Neved dicséretével egyesülne:

De erő helyett csak jó akarat,

S epesztő vágy van kebleink alatt.

Urunk fényed mint nap ragyog felettünk:

Még a mienk csak halvány mécsvilág.

Te örök vagy: s mi, kik porban születünk,

Csak rövid éltű, dérutott virág.

Te összeköthetd multtal a jövődöt:

Mi gyarlók, és a bűn miatt esendők

Mert a sirparthoz oly hamar jutunk,

A multakon csak bánkódni tudunk.

De tart-e majd a bánkódás örökké?

Nem! sohaj és köny sirnál véget ér.

Átváltozunk porokká és rögökké,

De szellemünk, mint a te részed, él.

Igazság ez; s fiad, ki rá tanított;

Törvényerő, mely szünteleu javított.

S midőn konokság vesz rajta erőt:

Ez, mely szégyenit minden vakmerőt.

Atyánk! e hitnek szárnyain repüljön

Feléd lelkünk ez újév reggelén.

E boldogító hittel egyesüljön,

Ki a megkezdett úton félve mén,

E hittel, mint fegyverrel és puzszzsal

Küzdjön a jó a hitlennel s hamissal.

S ki bűnös levén mindentől remeg,

Atyánk! kegyelmed ezzel győzze meg.

Mindenható! te légy védőnk, vezérünk

Mig napjaink számlálni engedéd.

És majd midőn a sir honába térünk,

Örök jutalmul add nekünk eged.

Mostan pedig, midőn a gyöngye elme

Igédre tér, add, ott legyen figyelme

Hol égi üdvnek forrása fakad,

Hogy érjünk edes, boldog napokat.

Tóth István.

Eötvös emléke.

Irta és a „szarvasi néptanítók egyesületének” 1893. december 21-én tartott „Eötvös-ünnepély”-én felolvasta: **Valentinyi Jenő.**

Midőn a „szarvasi néptanítók egyesületének” küldöttsége felhívott, hogy e mai kegyeletes ünnepély alkalmával Eötvös emlékének szentelendő felolvasást tartsak, félve teszen meg erre vonatkozó ígéretemet, mert éreztem s érzem, hogy nagyon kicsiny vagyok Magyarország e kiváló nagy embere működésének kellő méltatásához. Tudva tudom, hogy e nagyérdemű közönség soraiban is vannak, kik erre hivatottabbak volnának s hogy én „a szarvasi néptanítók egyesülete” megtisztelő felszólításának mégis engedtem, annak magyarázatául szolgáljon nagyjaink iránt érzett őszinte tisztelgetem, becsülésem, kegyeletem és hálám, mert ezekben, úgy hiszem, senkinek sem állok mögötte;

csak annak megismeréséhez sem érkezett el, hogy a legigazabb boldogság titka abban áll, hogy másokat tegyünk boldogokká, mert éppen, másokat boldogító munkánk tudatában találjuk föl személyes boldogságunk kútfejét.

E lélekemelő gondolatban és életszabályzó meggyőződésben találja fel a szeretet által vezérelt családfő a jó anya és apa, személyes boldogságát, midőn gyermekeinek szerencsés alakulására befolyik s boldoggá teszi azokat, kik tőle származnak. A gyermekek boldogságának visszfénye olyan napsugár, mely lelkeinket a boldogság derűjével bearanyozza. Ily értelemben keresi a jó barát barátjának a házafél életársának a hazafi hazájának, általa földézett boldogságában személyes boldogságát.

Vallásos felfogásunk egyedül Istent mondja boldognak s ezzel minden gondolható boldogság okának s kútfejének.

A boldogság ezen éltető napja világítsa be személyes tudatunkat, és nemesítse meg önértetünket, hogy semmi másban ne keressük boldogságunkat, mint a miben az található.

Adjon Isten nekünk és általunk a mit öntudatos nemes munkásságunk és közzétra törő lelkek együttműködésünk által közséjünknek, társadalmunknak, hazánknak s ezredéves küzdelemben megerősödött és megnemesedett magyar nemzetünknek jólétben, egyetértésben, dicsőségben, közboldogságban tündöklő jobb jövőt. Ily értelemben mindenknek.

Boldog új évet kívánunk!

Benka Gyula.

Szilveszter napján.

Néhány óra múlva az 1893-ik esztendő is úgy tűnik a kihasznált évek mélységes süllyesztőjébe; miként a forró vízzel telt nagy kazán szélén álló s a víz lobogó hullámai által lenyalt só szemecske, a forró víz oldó kebelében. Elolvad ez év is; összevegyül az eltűnt évek ócska anyagával, magával temetve sok örömet, fájdalmat és minden benne történt viszontagságot egyaránt.

A jóslat még eljövetele előtt sok kritikus napot olvasott rá, de mi kik utolsó napjára is felviradtunk — annyiban mondhatjuk kriti-

kusnak, a menyinyiben távolabb vitt a születési bölcsőtől, s közelebb hozott a sir széléhez.

Talán e gondolat, talán a fejünkön szaporodó ősz hajszálak, talán az arcon képződő idő barázdája indít Szilveszter napján arra, hogy magunkba zárkózva elmélkedjünk mulandóságunkról, s az idők urának hatalmasságát felismerve, „Te Deum Laudamus!” zengedezzünk dicső szentnévén.

Nincs talán annyira elfogult keblű ember, ki az ó év utolsó estéjén legalább egy pillanatra ahhoz ne fohászkozik, kitől életét nyerte s ki a múlt felben lévő év alatt is minden súlyosabb veszélytől megmentette. Sokan vannak, kik egész esztendőben a templomba vezető útat elkerülték, de ez estén érzelmük sugalma önkénytelenül oda vezet, hol a hálás szívek egyesülése közös fohással nyújt buzgó áldozatot a kegyelem Istenének. Így szoktunk cselekedni igen helyesen Szilveszter estéjén. És ezzel Isten iránti kötelességeinknek adjuk hódolati jelét; de lássuk mittünk mi emberek egymásért külön, s mit mivelünk a közjó előmozdítása céljából.

Emlékezhetünk a f. é. tavaszára, mikor mezei veteményeinek a mostoha időjárás miatt kritikus jövővel biztattak és a nép legnagyobb része inségnek nézett elébe.

Nem jól esett-e, mikor az isteni gondviselés egyszerre áldásos esővel és jótékony meleggel oszlatta széjjel kétségbeesett töprengésünket és olyan terméssel áldott meg, minőt a közelmúlt évek egyike sem mutat föl. Termet az idén bőven mindenféle ételmiszerünk s mégis hány szegénye van e városnak, a ki úgy nélkülözött, úgy szenvedett mintha csakugyan inséges év lett volna az 1893-ik esztendő.

Itt csak az egoismus vagyis a vagyonsodhatnomság uralma beszél, mely sokak lelkében immár meggyökeresedett. Szegény munkás népünket rendes napszám mellett fizetik akkor, midőn dolgot adtunk neki s azontul ismerni nem igen akartuk, pedig a jó Isten azt a bő termést nem azért adta, hogy néhányan fölemésszék, vagy elrejtésük, hanem azért, hogy minden ember éljen belőle.

Külömben a mai kor egyesek szenvedését nem igen látja, kiváltképpen ha az illető elhagyott, koldulni szegénylő házi szegény.

Mit tettünk ezek érdekében?

de másrészt hiszem, hogy ezen érzelmekben e díszes hallgatóság minden tagja rokonom.

Minden magyar ember kebele gazdag a nagyjai iránti kegyelet érzelmeiben, kifejelesztette benne ezeket már az a körülmény is, hogy a magyar nemzetnek sok a nagy embere. Ha a világtörténet tanúsága szerint s ha lélektanilag igaz az, hogy a nagy idők nagy embereket szülnek, hogy a veszélyek, szenvedések megedzik, növelik a testi és szellemi erőt, akkor megtaláltuk annak az okát is, hogy miért van a magyar nemzetnek annyi sok jelese, hiszen nincs Európában állam, melynek a veszélyekből a szenvedésekből, a nagy időkben annyi kijutott volna, mint a mi szegény magyar hazánknak.

Eötvös József báró is ily nagy idők nagy szülöttje, az 1848-iki első magyar független felelős miniszteriumunk tagja, vallás és nevelésügyi minisztere. Az 1848-90. szabadságharcban dicső küzdelem után Magyarországnak halálos sebet kapott s minden jel arra mutatott, hogy kapott sebébe balehal, államisága, önállósága megszűnik. De az isteni gondviselés megtartotta s két évtizedig tartó betegségéből az 1867-iki kiegyezéssel újra életre ébredt. Azon orvosok között, akik a hosszú betegség alatt elgyöngyült Magyarországnak megerősítésén fáradozni kedves kötelességüknek tartották, ismét ott találjuk br. Eötvös Józsefet, mint a 2-ik felelős miniszterium vallás- és közoktatásügyi miniszterét. Ezen időre esik működésének súlypontja azon szabadelvű és áldásos törvények hozatalával, melyek Magyarországon a liberalismus előbbrevitelének oly bathatós tényezői voltak, milyenek az 1868. XXXVIII

t. cz. a népiskolai közoktatás tárgyát és az 1868. LIII. t. cz. a hazai egyházak és hitfelekezetek jogi állása tárgyát a melyeket megelőzték az 1867. XVII. t. cz. a mely kimondta, hogy az ország izraelita iskolás a keresztényekkel a polgári és politikai jogok gyakorlatában egyenlők.

E törvények alkotása fűződik br. Eötvös József nevéhez s valóban a helybeli néptanítók egyesülete alkalmasabb idepontot Eötvös emlékének ünnepeletésére a mostaninál nem találhatott volna, mert az 1893. év nemcsak 25-ik évfordulója az 1868-iknak, hanem ugyanolyan természetű törvényeknek az alkotója; ezek az úgynevezett egyházpolitikai javaslatok; az 1893 év elején tette a kormány a ház asztalára az állami anyakönyvekről, a zsidó vallás receptiójáról, utóbb a vallászabadságról szóló törvényjavaslatokat s mi az 1868. XXXVIII. t. cz. 1868. dec. 5-én nyert szentesítést, addig nem kevésbé dicső napja a szabadelvűségnek Magyarországon 1893. decz. 2-ika, a mikor a kormány benyújtotta a polgári házasságról szóló törvényjavaslatot, a mely utolsó javaslattal teljesen beváltotta egyházpolitikai ígéreteit. A két idepont között fekvő 25 esztendő nagy jelentőségű Magyarországnak az általános vallás szabadság és a közműveltség fejlesztése szempontjából s ezen fejlődésnek első fáklyavivője br. Eötvös József.

Br. Eötvös József született Budán 1813. szept. 3-án. Fia volt vásáros-naményi Br. Eötvös Ignácznak és Lilien bárónéknak. Eleven, de nem pajkos, beszédes és tudni vágyó fiú volt, kartársai között kiváló tanuló; már 13 éves korában hallgatta az egyetemen a böl-

Feleletet lelkiismeretünk ad e kérdésben. Városunk közérdekét, közjává a regále megváltása, óvodák létesítése, új vasútunk építésében és néhány apró hasznosabb intézmények megtestesítésében találjuk, melyek az 1893-ik év vívmányait hirdetik.

Ez intézmények eszméi, tervei, azonban mind a korábbi évekből származnak, csak a keresztülvitel jutott a jelen évek emléké gyanánt.

Jelen év első felében is kellemes hurokat pengettek a tanács teremben akkor, midőn az utcazi világítás javításáról, utcák aszfaltrozásáról, piac kikövezéséről stb. volt szó, csak hogy most az a kérdés; melyik évben ölt testet a tanács eme nagy fontosságú és jóirányú kombinációja?

Egyik legszebb emléke a jelen évek végül az lesz, ha az állam és a főgymnasiumunk közt megindult egyezkedés kedvező megoldást nyer. Mi erősen hiszszük, hogy a fenntartó es-peresség úgy szellemi, mint anyagi emelkedésben a főgymnasiumnak szép jövőt és hírnevet biztosít, ha a leghatalmasabb patronussal az Állam tart és eltérve a szórászhasogató álláspontból méltányos egyességre juthat. Adja Isten, hogy úgy legyen!

Az elmondottakból kilátszik, hogy az 1893-ik esztendő semmivel sem volt mostohább a megelőző éveknél; sőt sok tekintetben túl is szárnyalta azokat. Olyan év pedig soha sem lesz, mely ellen egyeseknek kifogása ne volna. Épp azért bizunk az idő hatalmas Urában s bizalommal várjuk a jövőt!

Ujdonságok.

— **Boldog új évet.** Az ó év küszöbén olvasóinknak és munkatársainknak boldog új évet kívánunk.

— **Hálaadó istenítisztelet.** Ma este, mint az 1893-ik évek utolsó estéjén úgy a r. k. mint az ág. ev. templomban hálaadó isteni tiszteltet fog rendezni szokás szerint tartatni. Az istenítisztelet kezdetét a harangok összes zugása jelzi, mely a r. k. templomban este 6 órakor az ág. ev. templomban mint tudjuk 4 órakor történik.

— **Kaszinói estély.** Folyó hó 23-án tartotta meg a kaszinó második társas estélyét, mely népszerűsége ugyan nem volt olyan nagy mint az első, de annál fesztelenebbül mulattak azok, kik részt vettek. Kívánatos volna azonban, hogy a kaszinói tagok ezeken az estélyeken nagyobb számmal vegyenek részt.

észetet s már gyermekkorában írói dicsőségről álmódzott. Legkedvesebb barátja Halay László, a hírneves történetíró volt s e barátság köztük állandó is maradt. Eötvös igen korán lépett a közszolgálat terére, előbb megyei aljegyző volt, majd atyja kívánságára a magyar kancelláriánál, mint fogalmazó szolgált. Nagy jövőt várt a hivatalnoki pályán az ifjú báróra de az ő magasra törekvő lelke kicsinyelte e mindennapi foglalkozást és 1836. és 38-ban ismereteinek és tapasztalatainak bővítése végett beutazta Európát. Járt Angliába tanulmányozni az alkotmányos életet, volt Írlandban, ahol mély hatást gyakorolt lelkére az a nagy társadalmi ellentét, mely a gazdag földesurak és a nyomorult bérlők közt volt. Járt Párisban, bejárta Németországot, hol a német egyetemek tudásaival kötött ismerettséget. Végre Svájcba is elment gyönyörködni a természet fenséges nagyságában.

Haza térve a borsodmegyei Sályba ment apai nagyanyjától örökölt birtokára, e nagyanyjától, ki született Szepessy-leány volt s típusa az őseredeti magyar úrbölgyeknek, örökölte Eötvös a magyar szellemet és erős hazafias érzeit. 1839-ben választá meg az akadémia tiszteletbeli tagjának s ugyanekkor tartotta emlékbeszédét Kőlcsey felett, aki híros költő, szónok és államférfi volt s a kinek később minden s téren mintegy utódjává lett.

(Folyt. köv.)

— **Uj évi üdvözlések megváltása.** Lapunk szerkesztőségéhez az új évi üdvözlések megváltására Benka Gyula gymn. igazgató 1 frt 50 krt. küldött. Ezen összeget rendeltetési helyére fogjuk juttatni. Együttal tudatjuk olvasóinkkal, hogy ily czímen hozzánk beküldött összeget elfogadjuk és nyilvános nyugtázás mellett az összeget rendeltetési helyére juttatjuk.

— **Esküvő.** V a r g a József, debreczeni zenetanár tegnap d. e. 11. órakor esküdt örökhűséget bájós és szoretetre méltó arájának P a á l N e l l i kisaszonzonynak. Tartós boldogságot kívánunk az új párnak.

— **Köszönet nyilvánítás.** A helybeli tanító-egyesület által decz. 21-én rendezett „Eötvös-ünnepély” bevételeihez — melyből az egyesület az országos „Eötvös alap” javára 35 frt. küldött be — felülfizetéssel hozzájárultak Dr. Salacz Oszkár 1 frt 50 kr. Dr. Haviár Gyula 1 frt. gróf Bolza Géza 50 kr. gróf Bolza Pál 50 kr. Áchim Ádám 50 kr. Zlinszky István 50 kr. Szirmay Árpád 50 kr. Medveczky József 50 kr. Mázor Elemér 50 kr. Bácskai Izidor 50 kr. Benka Pál 50 kr. Dankó Sámuel 50 kr. A kegyes felülfizetőknek az egyesület decz. 22-én tartott gyűlésén jegyzőkönyvileg is köszönetet szavazott, mely ez úton is nyilvánosságra hozatik.

— **Tanító-egyesületi gyűlés.** A helybeli tanító-egyesület decz. 22-én gyűlést tartott, melynek tárgyai a keblü ügyek elintézésén kívül Demcsák Jánosnak. Az iskola fegyelmezéséről s Bodnár Endrének az írva-olvasás tanításáról felolvasott értekezései, melykülönben Lukes Ilonnak s Bretz Bertának a felolvasott értekezésekre vonatkozó talpraesett bírálatok képezték, melyek mindannyian igen élénk eszmecserét idéztek elő. Legközelebbi gyűlését az egyesület 1894. febr. végén fogja tartani, a gyűlés tárgyai lesznek: Vitatétel „A népiszkolai növendékeknek egyik osztályból a következő osztályba való áthelyezésén mi a leghelyesebb eljárás; gyakorlati előadás a számtanból Moravcsik József által, s Molnár Jánosnak „Az elemi tanügy lassú fejlődésének okaitól” című értekezése.

— **Vámszedési jog.** A kereskedelmi miniszter az ösödi hidon érdemleges intézkedésre ideiglenesen meghosszabbította a vámszedési jogot.

— **Az orosházai kir. adóhivatal.** melynek területét Orosháza székhelyen kívül Tót-Komlós, Csorvás, Bánfalva, Nagy-Szénás, Pusztaszent-Tornya, Szabad Szent-Tornya, Sámson és Pusztaszent-Földvár képezik, december 17-ikén volt működését megkezdendő, de az most már csak január elsőjén fog megtörténni. A hivatalos lap esütörtöki száma közli a kinevezést, mely szerint az Orosházán felállított adóhivatalhoz Ferenczy János óbecsei adóhivatali ellenőr pénztárossá, Salamon Árpád szamosújvári adótitzt pedig ellenőrré nevezetett ki. Adóhivatali tisztékül Papp Béla s Láncozsy László rendelettek át a „csabai kir. adóhivatalot.

— **Meghívó.** A szarvasi önkényes tüzoltó egylet által Szarvason 1894. évi január hó 13-án szombaton a „Bárány” vendéglő helyiségében saját pénztára javára rendezendő s a r t k ö r ü t ü z o l t ö b á l r a Belépti díjak: Szeméjegy 1 frt. Családjegy 2 frt. — Az egylet működő tagjai a maguk részéről belépti díjat nem fiznek. Felülfizetések köszönettel vétetnek és hirlapilag nyugtáztatnak. Jegyek előre válthatók Róthy Sándor és Tájber Gusztáv urak kereskedésében. Este a pénztárnál. Kezdeté 8 órakor.

— **Ki akar markotányos lenni.** A 101-ik gyalogezredben, a tartalékos katonák közül a kik mozgosítás esetén markotányosok akarnak lenni, jelentkezzenek a városházán a katona ügyi osztálynál.

— **Eltűnt.** Beeser János, ösödi illetőségű 16 éves, alacsony termetű kerek arcú, sárga szemű, gesztenye barna hajú és szemöldökű kanász gyerek gazdája Murányi Lászlótól elment s azóta holléte kideríthető nem volt. Országszerte nyomozzák.

Irodalom.

A magyar szabadságharcz történetéből, Gracza György gyönyörű munkájából, melynek első füzetét országsszerre a legnagyobb lelkesedéssel fogadták, ma jelent meg a második füzet. Az eleventollu szerző folytatja benne a márczius 15-diki dicső események leírását: hegyan állapították meg a tizenkét pontot, hogyan olvasta fel Petőfi a Talpra Magyar-t, hogyan készült a szabadsajtó eltő terméke stb. Ezt a füzetet is rendkívül érdekes és kivétel nélkül jól sikerült képek díszítik. Mindjárt a füzet elején ott van Jókai fiatalkori arcképe, melyet Vachott Imrőé követ; a többi képek: a Landerer és Heckenast-nyomda 1848 ban, a pesti nemzeti színház

1848 ban, Egressi Gábor, a Talpra magyar dallama, ugy, a mint azt 1848. márcz. 15-én Kálozdi János megkomponálta, a szabadsajtó első példányának fölmlatása a nép előtt. a nemzeti muzeum előtti négyülés, Táncsics Mihály arcképe, egy 1848-diki gyűnkép: „Kard és Czop”, a „Talpra magyar” hatása ez. nagy allegorikus kép, a budai helytartósági épület 1848-ban és végre az államfogylok kiszabadítása. Végre van e e füzetnek is nagyon érdekes külön melléklete: a közönségi bizottmány első proklamációja a közönséghez, még pedig ugyanolyan papirostra és ugyanolyan betűkkel nyomtatva, mint az eredeti. A mint látkató, a kiadószög (Wodianer F. és fiai) híven beváltja az illusztrációkat illető ígértét; valóban nincs magyar mű, mely e részben versenyezhetne a Szabadságharcz Történetével. E füzet is, mint az előző, 30 kr.-ért kapható, melyekre elő is lehet fizetni: 6 füzetre [negyedév] 1 frt 80 krral, 12 füzetre 3 frt 60 krral, 24-re 7 frt 20 krral. Az előfizetési pénzek legzédszérűben pósta-utalvánnyal az 1848 40-iki Szabadságharcz Története kiadóhivatalához, Lumpel Róbert [Wodianer F. és fiai] könyvkiadóhivatalához, Budapesten, Andrassy-ut 21. sz. a. [küldendő be. Fölösleges bővebben fejtegetni, hogy milyen igazi hazafias munkát végeznek azok, a kik e műnek terjesztésével a szabadsághősök és vértanúk önfeláldozó tetteit ismertetik. Vizsontszolgálatképen hajlandó a kiadóhivatal minden 7 gyűjtött példány után a 8-ikat tiszteletpéldánykép megküldeni. Ha tehát kétszer hét példány gyűjtetik, ugy 2 tiszteletpéldány áll rendelkezésére a gyűjtőnek. Kívánatra a tiszteletpéldány helyett annak bolti árát is megküldi a kiadó szög, mire nézve megjegyeztetik, hogy amennyiben a mű 30 füzetre van tervezve, füzetenként 30 krajczárjával ezen összeg minden 7 példány után 9 frtra rug.

Az otthon és a nagyvilág. A tizenkilencedik század végének embere már nem is tartja kényelmesnek otthonát. ha nincs meg benne a nagyvilágnak mindennapi kivonata: az újság. A nagyvilágnak és otthonnak nagy kibékítő munkájában nevezetes és érdekes lépéssel ment előre a Pesti Napló, mely most külön mellékletet, egy egész újságot szánt az otthon speciális érdekeinek. Ennek a mellékletnek. Tíz hely körül a czime. Irányítók: Kőrösi Csoma Sándor, a divat, a konyha, a szalon, a házi kertészet, kézimunka körében fölmerült legújabb eseményekről és irányzatokról ad hírt Nagy irodalmi és pedagógiai értéke van annak a rovatának, amely egyenesen a gyermekszobának szól s amelyben Móká bácsinak, a nagynevű, kiténű mesemondónak gyermekmeséi mellé gyermekjátékok leírásai, versikék és sok egyéb olyan kedves k s dolgok sorakoznak, amelyek nemesek a gyermekvilág kedélyét nemesítik és gyarapítják, hanem e bennük rejlt pozíssal megkapják a felnőttek lelkeit is. Mindenkinek a magáét ezt az elvet követi a Pesti Napló mikor újabb az egyes szakkörök különleges érdekei tolmácsolásának heti mellékleteket szánt. Közlekedés című melléklete ebben a tekintetben uttörő. A közlekedés terén fölmerülő minden új eszmét, a forgalom terén történő minden eseményt, intézkedést sőt még a tervezetteket is a Pesti Napló-nak Közlekedés melléklete ismerteti, megbeszéli. Nemesek tudósításokat közöl, hanem irányt is ad, és ezt az irányt, mint a tapasztalatok bizonyítják, észreveszik és követik mértékadó helyen is. — S a Pesti Napló-nak ezek a különleges érdekek istapolásának szánt mellékletei fölvel gyarapodni fognak, ugy, hogy ez az újság fölölőssé fogja tennie a szaklapok járatását. A Pesti Napló a Magyarország városai című monografia ciklusával a monografia irodalom egy új irányának alapját vetette meg és ugyszólván bemutatja a magyarságot egymásnak. Hanem ezeken a mellékleten kívül a Pesti Napló terjedelmre és tartalomra is utólrhetően sokat nyújt olvasóinak. Mint fentebb mondtuk az egész világot kivonatban. A politika és társadalom, és kiváló sorban a magyar gazdasági élet három alkotó faktorának a mezőgazdaságnak, az iparnak és kereskedelemnek hivatott szószólója a Pesti Napló, amely a lelkesedéssel kívül az alaposságot tartja legfőbb küldőrejeknek, és ezért az alaposságot óriás áldozatokat hoz. Táviratainak, levelezéseinek és egyéb közleményeinek költségei akár mely törvényhatóság budgetjét fölemésztenék. A Pesti Napló nagy áldozatok árán elérte azt, hogy egy sorba állhat a világlapokkal, s a magyar közönség dicsősége, hogy támogatásával ezt lehetővé tette.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:
SZIKES ANTAL.

Értesítés.

A szarvasi takarékpénztár igazgatósága által közhírré tétetik, hogy úgy a régi mint az újabb betétek utáni kamatláb 1894. Január hó 1-től kezdve 4 %-ról 5%-ra emeltetett fel; s a tőkeamat adó és az intézet által fiztetetik. Szarvason, 1893. Deczember 30.
Az igazgatóság.

Pályázati hirdetés.

Békés vármegye szarvasi járásához tartozó Kondoros községében két községi irnoki állás betöltendő, arra ezennel pályázatot nyitok.

Az első irnok évi javadalmazása 500 frt. a másodiké 400 frt évi fizetésből áll.

A kellően felszerelt pályázati kérvények hozzám 1894. évi január 23-ig benyújtandók.

A választás említett hónap 24-én délután 4 órakor fog Kondoros község házánál megtartatni.

Szarvas 1893. Deczember 29.

KRECSMÁRIK,
főszolgabíró.

Budapesti Hirlap

Előfizetésre

hívjuk fel tisztelettel a n. é. olvasó közönséget a
BUDAPESTI HIRLAP
1894 ik évfolyamára (XIV. évfolyam)

Az újságcsinálás egyik földata: a közönség helyes gyors s pontos értesítése. Még száz éve sincs annak, hogy a magyar sajtó csak a Bécsből kapott legmagasabb engedélyvel vehetett tudomást a világg eseményeiről, így is csak hetek múlva. Ma huszonnégy óra sem mulhat el, hogy a közönséget ne értesítsük nemesek hazánk, hanem az egész világ nevezetesebb eseményeiről. Távirat, telefon, éber levelező a világ mind a négy tájkáról s az ország minden telepesebb pontjáról hírt adnak mindarról, a mi igényt tarthat a művelt ember érdeklődésére. Tudósításainak e renge tegéből kiválogatni és megrostálni, ügyesen és tetszőtősen feldolgozni azt, ami a közönségre nézve szükséges, hasznos és érdekes: ebben a Budapesti Hirlap fennállása óta eddig utól nem ért példaadás-al járt elől. mert szerkesztőségünk az a meggyőződés vezeti munkájában, hogy a közönség semmit sem várhat el annyira újságjától, mint azt, hogy pontosan, megbízhatóan és lelkiismeretesen legyen tájékoztatva. Ez a közönség igazi anyagi és közművelődési érdeke, ez a mai zsurnalisztika fejlődési iránya.

Ott pedig nevezetesen azokban a rovatokban, a hol magának a Budapesti Hirlap-nak a véleménye, ítelete, iránya, karaktere, egyszóvala egyénisége nyilatkozik meg, tízennégy évi tüzpóba után már mindenké tudja, hogy mit várhat a Budapesti Hirlap-tól.

Az előfizetési feltételek a következők:

Egy hónapra frt 120 | Félévre . . frt 7. —
Negyedévre frt 350 | Egész évre frt 14. —

A fő és székváros területén házhoz hordva, vidéken a postával expedálva.

Vidékről legzélszerűbb a postautalvánnyon való előfizetés. Czím.

BUDAPESTI HIRLAP kiadóhivatala,
BUDAPESTEN.

VIII. kerület, Rökk Szilárd-utca 4. sz. József-kürüt 5. sz.

Eszenciák

rum, cognac, mindenne mő szeszes italok asztali likőrök és különlegességek azonnali elhibázhatatlan elkészítésére a legkitünőbb minőségben szállítok.

Azonfelül ajánlok 80 fokú vegyileg tisztas eszenciát kellemes ízű boreczet és közönséges ecetek gyártásához. Leírások és használati utasítások ingyen mellékelteknek.

Kiváló eredményért kezeskedek.
Árlapot bérmentve küldök.

Pollák Károly Fülöp.

Eszenciák-különlegességek gyára.

P r à g a.

Megbízható ügynökök kerestetnek.

Előfizetési felhívás!
A PESTI NAPLÓ

naponként kétszer megjelenő politikai napilapra.
A „PESTI NAPLÓ” Magyarországon a legolcsóbb, legértelmesebb és legszebben kiállított napilap.

Felelős szerkesztője:
ifj. Abrányi Kornél
Barnal Zsidor.

A „PESTI NAPLÓ” mint modern újság gondoskodik immár arról, is, hogy olvasónői megtalálják benne az őket érdeklő közleményeket. Ebből a célból szeptember elejétől „A tüz hely körül” címmel minden héten rendes négy-öt oldalas mellékletet ad, amelyben foglalkozik a nők társadalmi kérdésével, a divat újításával, közöl könyv recepteket, apróságokat a kézimunkáról, a kertészetről, azon kívül tájékoztatja a vidék gazdasszonyait a budapesti piac forgalmáról és áráiról. Cikkeket közöl továbbá a gyermeknevelésről és ápolásról, tanácsokat ad illemkérdésekben és mesél a gyermekszobának.

A közlekedés a közlekedő vállalatok: vasutak, posta, táviró, hajótársaságok hivatalnokai érdekeinek minél behatóbb gondozása végett. A PESTI NAPLÓ minden esütörtöki számát Közlekedés czímen külön négy oldalas melléklet kíséri.

A „PESTI NAPLÓ” karácsonyra díszes ajándékkal lepi meg előfizetőit.

Előfizetési feltételek:

A PESTI NAPLÓ reggeli kiadásának, mely az előző napon beérkezett összes kireket magában foglalja, tehát a teljes PESTI NAPLÓ-nak előfizetési ára Budapesten és a vidéken korán és pontosan házhoz juttatva, az esti lap küldésénélkül:

Reggeli lap:

Egész évre 14 frt — kr.	Negyedévre 3 frt 50 kr.
Fél évre 7 frt — kr.	Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Esti és reggeli lap együtt egyszerre küldve a vidékre:	
Egész évre 18 frt — kr.	Negyedévre 4 frt 50 kr.
Fél évre 9 frt — kr.	Egy hónapra 1 frt 60 kr.

Naponként kétszer, reggeli és esti kiadás külön-külön házhoz vagy postán küldve:

Budapesten:

Egész évre 18 frt — kr.	Negyed évre 4 frt 50 kr.
Fél évre 9 frt — kr.	Egy hónapra 1 frt 60 kr.

Vidéken:

Egész évre 20 frt — kr.	Negyed évre 5 frt — kr.
Fél évre 10 frt — kr.	Egy hónapra 1 frt 70 kr.

A PESTI NAPLÓ esti lapjára külön is elfogadjuk előfizetéseket. úgy, hogy ha valaki más újságot járát és a megszokott újságtól megvalni nem akar, az előfizethet a PESTI NAPLÓ esti lapjára negyedévenként Budapesten 2 forinttal, vidéken 2 forint 30 krajczárral.

A Pesti Napló kiadóhivatala.
Budapest, Ferenciek tere, Bazárépület.

Előfizetési felhívás

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK”
Szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilap 1894. év folyamára.
Megjelen minden vasárnap, díszes kiállításban tetszős borítékkal.

„A Képes Családi Lapok” a legelterjedtebb legdíszesebb s legolcsóbb képes hetilap, amely szívet és lelkét melesít, hasznos és ismeretterjesztő olvasmányokat nyújt a magyar művelt olvasóközönségnek.

„A Képes Családi Lapok” a legmagasabb irodalmi nívón álló lap, mely körül nemzeti irodalmunknak első rangú írói és ironói tömörülnek: így az 1894. évi első szám következő íróitól hoz közleményeket: JÓKAI MOR: „Hogy is volt ez a dolog?” [Bevezető], BENICZKY BAJZA LENKE; „A sors koczkája” (Regény) TÖLGYESI MIHÁLY; „A gyémánt gyűrű” (Humoreszk), P. CSORBA AKOS; „A Bosphorus partján” (Rajz) STILLER tanár; „A füzéről” Orvosi cikkek stb. Költe éneket irtak e számba KOMÓCSY JOZSEF, VARSÁNYI GYULA, FELEKI SANDOR dr. A regény melléklet LAUKA GÜZTAV írta, címe: „Pasztortűz és lidércfény”. — A képek az új év: alkalmából valók s igen találó rajzok. A mi különös érdeket kölcsönöz e számnak az, hogy az abban megjelent közlemények íróinak arcképeit, s sajátkezű aláírásait is veszi az olvasó.

„A Képes Családi Lapok” évenként, a szövegbe nyomott több regényt ad, elsőrangú írók tollából.

„A Képes Családi Lapok” két hetenként megjelenő melléklapja, a „Hölgyek Lapja” háztartási és divatárszszellátva, teljesen nélkülözhetetvé tesz minden más divatlap tartását.

„A Képes Családi Lapok” a fentebb említett szöveg között megjelenő regényeken kívül évenként, több önálló, eredeti, beköthető regényt ad jutalmul előfizetőinek.

S mindezen előnyök dacára, a „Képes Családi Lapok”-nak a „Hölgyek Lapja” című divatlapjal és Regénymelléklettel együtt, előfizetési ára csak egész évre 6 forint, félévre 3 forint, negyedévre 1 frt 50 kr. Az előfizetési pénzek a lap kiadóhivatalához: Budapest, Nagykorona-utca 20. szám küldendők, amely kívánatra mutatóvány számokat díjtalanul küld bárkinek, ha az iránt levelezőlapon megkerestetik.

Aki az egész évre szóló 6 forintnyi előfizetési összeget 80 kr csomagolási és postaszállítási díjjal egész évre beküld, annak 4 regényt, — aki félévi 3 frt előfizetési összeget és 40 kr. csomagolási és postaszállítási díjat küld be, annak 2 regényt, s aki 1 frt 50 kr. negyedévi előfizetési díjat s 20 kr. csomagolási és postadíjat egyszerre küld be, egy eredeti regényt küld ajánlva és díjmentesen jutalmul a kiadóhivatal.

A „Képes Családi Lapok” kiadóhivatala.
Budapest, V., Nagykorona-utca 20.

A COGNAC JPARO
Rézvény Társaság
BUDAPESTI ÜZÉG
KORONA COGNAC

ja az élelmiszerek egészségügyi szempontból való nemzetközi kiállításán a bíráló bizottságtól különös megemléstéssel a

nagy diszoklevelet

kapta; oly kitüntetés, melyet kívül csak még egy francia ház mutathat fel, 999/C.

Kapható Szarvason: Réthy Sándor
fűszer csemege kereskedőnél.

Altalános ismert, jó hírnévnek örvendő s több oldalalag kitüntetett sóborszesz készítményem — kelendőségénél fogva — sok utánszának lévén az utóbbi időben kitéve elhatároztam hogy azokon czimjegyeimet módosítom s arra két nyomtatásban saját házam külső alakját veszem föl, bejegyeztetvén azt egyszersmind védjegyként a budapesti iparkamaránál.

Sóborszesz

Altalános elismert kitűnő háziszser; különösen a bedürző és kenő-gyuro-gyogymódnál (massage) igen jó hatású. Ajánlható egyszersmind fogtisztító szerül is a mennyiben a fogak fényét elősegíti, a foghúst erősíti és a száj tisztia, szagtalan izt nyer a szesz elpárolgása után, valamint ajánlatos e szesz fejmosásra is, a hajdegek erősítésére, fejkorpák képződés megakadályozására és annak megsüntetésére.

Ára egy nagy üveggel 70kr., egy kisebb üveggel 45 kr.

Bréray Kálmán
Budapesten, IV. kerület, Múzeum körút 23. szám.

Kaphatók: Medveczky J. Réthy S. Komlóvszky J. Pohl testvérek, Marsal Soma és Nyácsik Soma utóda uraknál.

